

CZU 796.012.2+796.4.412

**STUDIUL PRIVIND EXISTENȚA CORELAȚIILOR DINTRE INDICIILE DEZVOLTĂRII
CAPACITĂȚILOR COORDINATIVE ȘI REZULTATUL EVALUĂRII FINALE LA
DISCIPLINA „GIMNASTICA ARTISTICĂ”**

Moga Carolina¹

¹Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Chișinău, Republica Moldova

Rezumat. Numeroase studii științifice dovedesc importanța perfecționării metodicii dezvoltării capacităților coordinative, dar și identifică legături dintre această calitate și asigurarea nivelului optim de pregătire motrice a subiecților. În lucrarea dată sunt prezentate rezultatele studiului privind existența legăturilor corelative între indicii dezvoltării capacităților coordinative și rezultatul evaluării finale la disciplina „Gimnastica artistică”. În acest scop, s-a desfășurat o testare la care au participat studenții anului I, Facultatea Kinetoterapie, care au fost evaluați prin intermediul a 10 probe pentru aprecierea capacităților coordinative. Rezultatele testării au confirmat existența unei legături reciproce evidențind interdependențe la nivel semnificativ între indicii obținuți. Analiza corelării parametrilor capacităților coordinative și rezultatul evaluării finale ne permit să menționăm că intensitatea legăturilor este semnificativă la nivel înalt și mediu în 23 de cazuri, ceea ce reflectă faptul că indicii obținuți se influențează reciproc în probele testate.

Cuvinte-cheie: capacități coordinative; evaluarea finală, disciplina „Gimnastica artistică”, studenți ai anului I.

Problema cercetării capacităților coordinative suscită interesul deosebit al specialiștilor din domeniul educației fizice și sportului. Un număr semnificativ de cercetări dovedesc importanța perfecționării metodicii dezvoltării capacităților coordinative, dar și identifică legăturile dintre această calitate și asigurarea nivelului optim de pregătire motrice a subiecților. Astfel, capacitatea studentului de a-și coordona corect acțiunile contribuie esențial la însușirea mai rapidă a tehnicilor raționale a exercițiilor de gimnastică, face mișcărilor mai economice, mai variate, mai diverse și mai efective. În legătură cu aceasta, este actuală dezvoltarea noilor metodici calitative, tehnologii de instruire a acțiunilor motrice, depistarea mijloacelor productive, a metodelor și formelor de învățare, utilizate în procesul instructiv-educativ universitar.

Componentele sistemului de învățământ se află într-o continuă interacțiune influențându-se reciproc. Evaluarea ca parte structurală a activității de educație fizică, reprezintă una

dintre componentele esențiale ale procesului instructiv-educativ. Acest criteriu furnizează informații privind eficiența procesului de cunoaștere, a îndeplinirii obiectivelor, a finalităților, făcând posibilă detectarea disfuncțiilor și, în consecință, reglarea acestora [1, 2].

Motivul selectării temei de cercetare a fost determinat de necesitatea cunoașterii legăturilor corelative dintre nivelul dezvoltării capacităților coordinative și rezultatele obținute la finele studierii cursului de gimnastică.

Scopul acestui studiu constă în perfecționarea procesului de pregătire a studenților anului I prin selectarea celor mai eficiente mijloace pentru dezvoltarea capacităților coordinative.

Pentru realizarea acestui scop s-au selectat următoarele **obiective** ale cercetării:

1. Studiul și generalizarea literaturii de specialitate privind problema dezvoltării capacităților coordinative;

2. Testarea nivelului de dezvoltare a capacităților coordinative la studenții a. I, Facultatea Kinetoterapie;

3. Analiza interdependențelor corelative dintre indicii capacităților coordinative și rezultatele obținute la finele studierii cursului „Gimnastica artistică”.

Metode de cercetare: studiul bibliografic; observația pedagogică; experimentul constatativ; metoda testării; metodele matematico-statistice.

În baza celor relatate supra, noi am elaborat un program ce prevede controlul și evaluarea nivelului de dezvoltare a capacităților coordinative de bază, care constituie fundamentul evoluției activităților psihomotrice ale studenților. Astfel, în acest articol, ne-am propus să aflăm dacă există vreo interdependență între parametrii propuși de noi în cercetare și rezultatele obținute în cadrul evaluării finale la cursul de gimnastică artistică. În acest scop, s-a desfășurat o testare, la care au participat 10 studenți din anul I, Facultatea Kinetoterapie. În continuare, rezultatele obținute de aceștia au fost prelucrate matematic și apoi corelate cu nota obținută la evaluarea finală. Acest lucru a fost posibil prin calcularea coeficientului de corelare în ranguri după Spearman (P^s). Datele obținute în urma prelucrării rezultatelor sunt prezentate în Tabelul 1.

Așadar, studenții au fost testați prin intermediul a 10 probe pentru aprecierea capacităților coordinative:

1. Săritura la 360° fără control vizual (grade);
2. Rigla căzătoare (centimetri);
3. Proba Romberg (15 sec);
4. Săritura cu călcâiele pe linie cu control vizual (cm);
5. Săritura cu călcâiele pe linie fără control vizual (cm);

6. Întoarceri pe banca de gimnastică în 15 sec (nr. repetări);

7. Mers cu ochii închiși pe linie (cm);

8. 2 rostogoliri înainte, săritură cu extensie (nota);

9. 2 răsturnări laterale consecutive (nota);

10. Pregătirea tehnică.

Selectarea testelor s-a înfăptuit în scopul evaluării capacităților coordinative, drept unul dintre criteriile formării competențelor de însușire calitativă a exercițiilor din gimnastica artistică. Valorile corelării indicilor dezvoltării capacităților coordinative și rezultatul evaluării finale sunt reprezentate în Tabelul 1.

În Tabelul 1 sunt prezentați coeficienții de corelare care reflectă legăturile dintre parametrii evaluării finale obținuți de către studenți și testele pentru aprecierea capacităților coordinative. În total, în urma calculelor efectuate, s-au depistat multiple legături corelative semnificative puternice și medii.

Astfel, în urma calculării coeficientului P^s , se poate observa o legătură corelativă pozitivă la nivel superior între nivelul *pregătirii tehnice* și rezultatul obținut la *evaluarea finală*: $P^s=0,885$, $a=1\%$. Aceste rezultate denotă faptul că studenții care au reușit să susțină la nivel înalt combinațiile de evidență la aparate au obținut o notă mai bună la finele cursului de gimnastică artistică.

Conform datelor din tabel, în urma prelucrării matematico-statistice a rezultatelor, am dedus că cele mai evidente legături corelative se atestă și în cazul testului *proba Romberg* și *săritura cu călcâiele pe linie fără control vizual*: $P^s=0,797$, $a=1\%$. Așadar, constatăm legături corelative evidente între capacitatea de păstrare a echilibrului, capacitatea de orientare în spațiu și nivelul de apreciere a stabilității statico-kinestezice a studenților.

Tabelul 1. Matricea coeficienților de relație dintre indicii dezvoltării capacităților coordinative și rezultatul evaluării finale la disciplina „Gimnastica artistică” (băieți, n=10)

Nr. crit.	Denumirea testului	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Sărit. 360° fără control vizual (nr. rep)		0,324	0,349	0,567	0,367	0,141	0,209	0,646	0,497	-0,197	0,167
2	Rigla căzătoare (cm)			-0,027	-0,167	0,182	0,482	0,664	-0,146	0,339	0,170	0,361
3	Proba Romberg (15 sec)				-0,061	0,797	-0,130	0,533	0,218	0,176	0,132	0,091
4	Sărit. cu călc. pe linie cu control vizual (cm)					0,136	0,061	-0,085	0,433	0,080	0,391	0,391
5	Sărit. cu călc. pe linie fără control vizual (cm)						-0,127	-0,042	0,203	0,258	0,270	-0,149
6	Întoarceri pe banca de gimnast. (15 sec)							0,615	0,109	-0,178	0,355	-0,176
7	Mers cu ochii închiși pe linie (cm)								0,197	0,155	0,212	-0,221
8	2 rostog. înainte, sărit. cu extensie (notă)									0,793	0,420	0,355
9	2 răsturnări laterale consecutive (notă)										0,620	0,403
10	Pregăt.tehnică											0,885
11	Evaluarea finală											

Notă. Limitele semnificative ale coeficienților de corelație prezenți în tabel: $P^s \geq 0,29$ – legătură slabă; $P^s 0,30-0,69$ – legătură medie; $P^s 0,70-1,0$ – legătură strânsă.

Există, de asemenea, o corelație semnificativă între proba 2 rostogoliri înainte, săritura cu extensie și testul 2 răsturnări laterale consecutive. În acest caz, indicele P^s are valori egale cu 0,793, iar $\alpha=1\%$.

Calcularea coeficientului de corelație la testul rigla căzătoare a relevat o legătură pozitivă cu indicii testului mers cu ochii închiși pe linie ($P^s = 0,664$, $\alpha = 5\%$). Acest rezultat înalt evidențiază o legătură importantă între rezultatele demonstrate de studenți în cadrul cercetărilor. Astfel, concluzionăm că capacitatea de reacție vizual-motrice corelează semnificativ cu capacitatea aprecierii stabilității statico- kinestezice.

Obținerea unei corelații pozitive semnificative ($P^s = 0,646$, $\alpha = 5\%$) a fost posibilă și la cercetarea indicilor săritura cu întoarcere la 360° fără control vizual și mers cu ochii închiși pe linie. Se poate afirma, astfel, că rezultatul săriturii la 360° se află într-o legătură directă cu deplasarea pe o linie

dreaptă, sporind, în acest mod, nivelul de orientare în spațiu al studenților, ambele teste fiind executate cu excluderea analizatorului vizual.

De asemenea, s-a depistat o corelare medie, dar destul de apropiată de valorile corelative strânse între testele 2 răsturnări laterale consecutive și nivelul pregătirii tehnice a studenților, indicele P^s având valoarea 0,620. Rezultatul obținut ne confirmă faptul că, odată cu mărirea calității executării a 2 răsturnări laterale consecutive, sporește și nivelul de executare a combinațiilor la aparatele de gimnastică.

Din datele prezentate în Tabelul 1 se observă o legătură semnificativă medie, dar, la fel, aproape de cea strânsă stabilită la calcularea corelării testelor întoarceri pe banca de gimnastică cu mersul cu ochii închiși pe linie ($P^s = 0,615$). Rezultatele obținute de studenți în ambele teste dovedesc interdependența legăturilor dintre testele

pentru capacitatea de apreciere a stabilității statico-kinestezice a participanților în experiment.

O conexiune semnificativă s-a obținut și în cazul corelării perechilor de indici *săritura cu întoarcere la 360° fără control vizual și săritura cu călcâiele pe linie cu control vizual*, dar și între *proba Romberg și mers cu ochii închiși pe linie*. Corelațiile $P^s = 0,567$ și $0,533$ dovedesc existența unor legături funcționale pozitive medii pentru testele incluse în cercetare.

Obținerea unor coeficienți de corelare semnificativi la nivel mediu a fost posibilă, de asemenea, între următorii parametri:

- *săritura cu întoarcere la 360° fără control vizual și 2 răsturnări laterale consecutive*: $P^s = 0,497$;

- *rigla căzătoare și întoarceri pe banca de gimnastică*: $P^s = 0,482$;

- *săritura cu călcâiele pe linie cu control vizual și 2 rostogoliri înainte, săritura cu extensie*: $P^s = 0,433$;

- *2 rostogoliri înainte, săritură cu extensie și pregătirea tehnică*: $P^s = 0,420$;

- *2 răsturnări laterale consecutive și evaluarea finală*: $P^s = 0,403$;

- *săritură cu călcâiele pe linie cu control vizual și pregătirea tehnică*: $P^s = 0,391$;

- *săritura cu călcâiele pe linie cu control vizual și evaluarea finală*: $P^s = 0,391$;

- *săritura cu întoarcere la 360° fără control vizual și săritura cu călcâiele pe linie fără control vizual*: $P^s = 0,367$;

- *rigla căzătoare și evaluarea finală*: $P^s = 0,361$;

- *întoarceri pe banca de gimnastică și pregătirea tehnică*: $P^s = 0,355$;

- *2 rostogoliri înainte, săritura cu extensie și evaluarea finală*: $P^s = 0,355$;

- *săritura cu întoarcere la 360° fără control vizual și proba Romberg*: $P^s = 0,349$;

- *rigla căzătoare și 2 răsturnări laterale consecutive*: $P^s = 0,339$;

- *săritura cu întoarcere la 360° fără control vizual și rigla căzătoare*: $P^s = 0,324$.

La nivelul tuturor acestor teste s-a confirmat existența unei legături reciproce evidențiindu-se interdependențe la nivel mediu semnificativ între rezultatele testelor.

Așadar, investigațiile efectuate asupra rezultatelor corelării parametrilor capacităților coordinative și a rezultatului evaluării finale ne permit să menționăm că intensitatea legăturilor este semnificativă la nivel înalt și mediu în 23 de cazuri, ceea ce reflectă faptul că indicii investigați se influențează reciproc în probele testate.

În baza sintezei informației obținute în cadrul studiului nostru, putem afirma cu certitudine următoarele:

1. Capacitățile coordinative joacă un rol important în procesul instructiv-educativ al studenților la disciplina "Gimnastica artistică".

2. Rezultatele analizei corelative ale indicilor capacităților coordinative cu nota de la evaluarea finală denotă interdependențe pozitive în cadrul a 23 de indici din totalul de 55 studiați.

3. Strategia aplicată de noi a asigurat realizarea scopului studiului, care constă în perfecționarea procesului de pregătire a studenților anului I prin selectarea celor mai eficiente mijloace pentru dezvoltarea capacităților coordinative.

Referințe bibliografice:

1. Firea, E. (1984). *Metodica educației fizice școlare*. București: Ed. Pedagogică.
2. Ботьяев, В.Л., Стрельцов, В.А., Апокин, В.В. (2012). *Теоретическое обоснование и отбор тестов для оценки способностей спортсменов, специализирующихся в сложнокоординационных видах спорта*. В: Теория и практика физической культуры, №4, с. 86-89.